

ји старе југословенске државе и стварању нове Југославије за време НОБ-а. Проф. Сиротковић је на ограниченом броју страница успио јасно и прегледно изнијети све релевантне државно-правне проблеме о животу старе југословенске државе те о стварању нове Југославије. Тако је проф. Сиротковић на крају другог дијела унио ново занимљиво написано поглавље о проблемима претварања Југословенских народа у нације токов XIX и XX вијека. И у дијелу који се односи на стару југословенску државу проф. Сиротковић је унио нека нова поглавља која се иначе налазе у оваквим уџбеницима југословенске правне историје. Он је тако унио два поглавља из дипломатске историје (о питању одређивања граница, Краљевине СХС након првог свјетског рата, те о дипломатским и војним савезницима старе југословенске државе). У том трећем дијелу налазимо и велико поглавље о југословенским политичким странкама и њиховим ставовима према националном питању а посебно и опширније обрадио ставове КПЈ према том питању.

У дијелу о Југословенском правном систему је дато доста простора питању постојања правног партикуларизма у појединим гранама права а добро и јасно су дате карактеристике најважнијих унифи-

цираних закона (Кривично, Радно, Процесно и Аграрно право).

У четвртном дијелу је по први пут у нашим уџбеницима систематски обрађено питање војне окупације Југославије са аспекта прописа међународног права. Тако је проф. Сиротковић, дао основне карактеристике четири окупационих система. (Њемачки, Италијански, Мађарски и Бугарски), а особито је добро обрађено питање правног положаја југословенских партизана с гледишта међународних прописа.

На крају четвртог дијела додано је шире поглавље о борби за међународно признање Нове Југославије, те посебна глава о Париском мировном уговору 1947. године, којим су одређене нове границе Југославије према Италији.

По прегледности и пуноћи садржаја, успјелој селективности и синтези битних чињеница из државно-правне историје свих Југословенских народа, по јасноћи излагања, по научној објективности ова ће књига сигурно изазвати заслужену пажњу не само стручних кругова историчара него и ширих кругова читалаца који се занимају за нашу историју.

Лука Вукчевић

Љубодраг Димић, АГИТПРОП КУЛТУРА, АГИТПРОПОВСКА ФАЗА
КУЛТУРНЕ ПОЛИТИКЕ У СРБИЈИ 1945—1952.

Београд 1988.

Књига Љубодрага Димића, Агитпроп култура, агитпроповска фаза културне политике у Србији 1945 — 1952. Београд 1988., која је објављена од стране издавачке радне организације „Рад“ из Београда, отворила је нове перспективе историографије у истраживању друштвених појава и истовремено показала да се примјеном начела историографске методологије, могу успјешно истраживати и оне об-

ласти друштвеног живота чије је тумачење до сада било у домену других научних дисциплина, политологије, социологије, историје књижевности, историје умјетности, естетике и тд.

Питања културе у периоду социјалистичке Југославије па и раније, обрађивана до сада фрагментарно у појединим студијама о развоју социјалистичке Југославије, остајала су ван архивских односно исто-

риографских истраживања. У том смислу цјеловита историографска обрада једног сегмента културе, културне политике, иако обухвата ужи простор (Србију) представља значајан помак у истраживању друштвеног живота, самим тим што пред историографијом отвара и нове теме и нова промишљања у тумачењу прошлости.

Примјеном опште прериодизације књига је структурирана у четири поглавља, Културна политика у вријеме обнове, индустријализација и културна политика, културна политика и умјетничко стваралаштво, идејна струјања у култури у вријеме информбироа и самоуправљања. Поред основног текста дат је увод, закључци, и списак коришћених извора и литература.

У свом највећем дијелу рад се заснива на необјављеној архивској грађи, прије свега на програмским документима, партијских и државних органа, како општим тако и посебним.

Истраживање се поклапа са периодом административног управљања у Југославији из чијег карактера је проистекао одређен однос према култури, за чију артикулацију је од посебног значаја била чињеница да је Агитпроп ЦК КПЈ, имао пресудну улогу у дефинисању правца и развитака у области културе. Основна полазишта су свакако била превазилажење културне

заосталости и демократизација културе, али у домену проширеног круга корисника културних добара што овај рад на недвосмислен начин и потврђује.

Међутим, не бисмо се у свим елементима сложили са аутором погледом у чињеници да је остала недовољно објашњена синтагма која је била оквир културне политике у периоду 1945 — 1952. Култура национална по форми — социјалистичка по садржају⁷. Мислимо да на основу изложеног материјала у закључним разматрањима се могло отићи даље у идентификацији оних елемената културне политике којима је суштински било одређено трајање оваквог концепта у култури. Свакако да би једна општа студија рађена на нивоу Југославије дала одговор на ова питања, самим тим што је утемељење овакве политике без обзира на општа начела имало одређених одступања од општер према појединачном.

И поред изречене констатације, која има карактер сугестије књига Љубодрага Димића представља образац у истраживању друштвених појава који ће сваки будући истраживач морати да испоштује, због чега ову књигу препоручујемо као научно штито и изван историографских интересовања.

Сенка Бабовић-Распоповић

XXVII КОНГРЕС АНТРОПОЛОШКОГ ДРУШТВА ЈУГОСЛАВИЈЕ

Шкофја Лока је од 31. V до 3. VI 1988. године била домаћин XXII конгресу Антрополошког друштва Југославије. Конгреси овога друштва одржавају се редовно сваке године, а домаћини су све наше републике и покрајине. Такође се сваке године у склопу конгреса одржава и годишња скупштина Друштва.

Након отварања и уводних ријечи организатора отпочео је радни дио Конгреса. Уводне реферате

имали су: *М. Бџел, Некај мисли о антропологији на Словенском; П. Влаховић, Словенија у свијетлу историјске антропологије; и Ц. Августин, Населбински развој Шкофје Локе.*

Затим је П. Рудан говорио о Миграцијским особеностима популације отока Брача, Н. Смолеј-Наранчић о Антропометријским — морфолошким и физиолошким својствима популације Ђердапског Подунавља, Р. Хаџиселимовић о Ком-